

**Første næstformand (Grete Hækkerup):** Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

*Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om slagtning, forhandling, udførsel og indførsel af fjerkræ m. v. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).*

(Lovforslaget (nr. 100) findes i tillæg A. sp. 1657, fremsættelsen i tidenden sp. 2290).

**Første næstformand (Grete Hækkerup):** Sammen med denne sag foretages de under punkterne 8-11 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

*Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om slagtning, forhandling, udførsel og indførsel af kaniner. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).*

(Lovforslaget (nr. 101) findes i tillæg A. sp. 1689, fremsættelsen i tidenden sp. 2290).

*Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om handel med smør og fremmede landbrugsprodukter. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).*

(Lovforslaget (nr. 93) findes i tillæg A. sp. 1633, fremsættelsen i tidenden sp. 2290).

*Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om tilvirkning og forhandling m. m. af ost. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).*

(Lovforslaget (nr. 94) findes i tillæg A. sp. 1625, fremsættelsen i tidenden sp. 2290).

*Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter m. m. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).*

(Lovforslaget (nr. 95) findes i tillæg A. sp. 1665, fremsættelsen i tidenden sp. 2290).

Lovforslagene sattes til forhandling.

**Erik Worm:** De lovforslag, der her skal behandles, er som nævnt af formanden landbrugsministerens 5 forslag om handel med smør og fremmede landbrugsprodukter, om tilvirkning og forhandling m. m. af ost, om forhandling, ud- og indførsel af æg og ægprodukter m. m., om slagtning, forhandling, ud- og indførsel af fjerkræ m. v. og endelig om slagtning, forhandling, ud- og indførsel af kaniner. Lovforslagene skal alle ses i relation til Danmarks eventuelle indtræden i EF.

Med de oplysninger, der indeholdes i de bemærkninger, der ledsager lovforslagene, har jeg i dag ikke mange bemærkninger yderligere at gøre. For så vidt angår loven om handel med smør, må vi ifølge de foreliggende oplysninger ikke se bort fra, at den strider imod markedsforordningens art. 22. Derfor foreslår man, at der gives fri import af smør fra de øvrige fællesmarkedslande, når blot det opfylder de kvalitetsmæssige krav, vi stiller til forhandlingen af smør herhjemme. Der kan nok være grund til at bemærke sig, at ministeren har givet udtryk for, at smørloven trænger til en revision. Men jeg forstår, at man efter ministerens mening bør afvente betænkningen fra det udvalg, der arbejder med forenkling og koordinering af levnedsmiddellovgivningen, og det kan jeg tilslutte mig.

I loven om tilvirkning og forhandling af ost er det kun en lille ændring, der er tale om. Medens det efter gældende lov er forbudt uden ministerens tilladelse at anvende udenlandsk ost til fremstilling af smelteost her i landet, siges det i lovforslaget, at ministeren får beføjelser til at fastsætte, i hvilket omfang og på hvilke betingelser der må anvendes udenlandsk ost til denne fremstilling.

I bemærkningerne til lovforslaget om forhandling, ud- og indførsel af æg og ægprodukter hedder det, at ændringerne foreslås for at bringe loven i overensstemmelse med de af EF fastsatte handelsnormer. Dog kræver disse forordninger også udfærdigelse af visse nationale regler som supplerende. Det drejer sig her om fastlæggelse af, hvem der udsteder de fornødne autorisationer, hvem der udfører kontrol med overholdelsen af forordningerne, og endelig om fastsættelse

[Erik Worm.]

af hjemmel til at gribe ind over for overtrædelser af disse bestemmelser. Det siges endvidere i lovforslaget, at ministeren efter indstilling fra ægkesportudvalget kan fastsætte bestemmelser om kvalitetsbetaling for æg. Det anføres også, at ministeren kan fastsætte bestemmelser om omfanget af og betingelserne for ægproducenters salg af æg direkte til forbruger til anvendelse i dennes private husholdning. Jeg vil gerne forstå denne bestemmelse derhen, at det ikke hermed er godtgjort, at ministeren vil tilstræbe en stramning af gældende bestemmelser.

Om forslagen om slagtning og handel med fjerkræ og om slagtning og handel med kaniner har jeg noteret mig, at de alene tilsigter at tilvejebringe den omtalte harmonisering af lovene, som eventuelt dansk medlemskab af De europæiske Fællesskaber forudsætter.

I øvrigt bemærker jeg, at de foreslåede ændringer af lovforslagene ikke forventes at medføre øgede administrationsudgifter.

Med disse bemærkninger kan jeg på mit partis vegne anbefale lovforslagene, som alle vil få virkning ved Danmarks eventuelle indtrædelse i De europæiske Fællesskaber.

**H. C. Toff:** Jeg vil gerne ved disse 5 lovforslags behandling henvise til mine indledende bemærkninger, da vi for et øjeblik siden behandlede forslagene nr. 96 og 97. Jeg har ikke mange bemærkninger til de enkelte lovforslag. Jeg har kun et spørgsmål til landbrugsministeren vedrørende smørloven, nemlig hvornår det udvalg vedrørende levnedsmiddelovgivningen, der blev nedsat af den tidligere regering, kan afslutte sit arbejde. Jeg skal vel tilføje, at det måske er forkert at rejse spørgsmålet over for landbrugsministeren. Det er muligvis taget fra ham og overført til forureningsministeren, men måske vil landbrugsministeren så under udvalgsarbejdet søge oplysningerne hos forureningsministeren.

Vedrørende de øvrige lovforslag har jeg spørgsmål om loven om ind- og udførsel af æg. Som jeg sagde ved behandlingen af de to første landbrugslovforslag her i eftermiddag, accepterede vi grundlaget for de betingelser, vi går ind på ved at blive medlem af Det europæiske Fællesskab. Men når det drejer sig om de nationale bestemmelser,

ønsker jeg at give udtryk for, at vi vil have belyst nødvendigheden heraf nærmere under udvalgsarbejdet.

I lovforslaget søger ministeren en bemyndigelse til også at kunne fastsætte særlige betingelser for og omfanget af salg af æg fra stalddør. Jeg vil gerne sige herom, at ministeren kan ikke forvente at få vor tilslutning. Tværtimod har vi hele tiden haft den opfattelse, at den æglovgivning, vi havde, komplicerede æghandelen og var medvirkende til, at æggenes vej fra producent til forbruger var alt for lang. Derfor medvirkede det konservative folkeparti ikke til den æglov, som tidligere blev gennemført her i Folketinget. Vi ønsker absolut ikke nu, at den skal strammes, således at de mange, der gerne vil have friske æg ved stalddøren, ikke kan få det. Jeg vil gerne spørge ministeren, hvad ministeren egentlig tænker på, når han ønsker denne bemyndigelse. Nu hørte jeg hr. Erik Worm sige, at han ikke forventede, ministeren ønskede en stramning. Men hvorfor så ikke bevare de bestemmelser, der er i den hidtidige lovgivning?

Derudover vil jeg gerne over for ministeren rejse spørgsmålet: har man i andre EF-lande tilsvarende bestemmelser om salg af æg fra stalddør, som vi har her i landet? Og har andre EF-landes ministre tilsvarende bemyndigelse, som landbrugsministeren her søger?

Vi lægger vægt på, at forbrugerne i samme omfang som hidtil og måske endda hellere i videre omfang har mulighed for at købe æg ved stalddøren, og jeg håber, ministeren forstår os. Jeg har nemlig den opfattelse, at både producenter og forbrugere har en stor interesse heri, og jeg ser ikke, at en stramning på nogen måde er en nødvendighed i forbindelse med behandlingen af lovforslag, som vi skal vedtage før Danmarks tilslutning til fællesmarkedet.

**Karlskov Jensen:** Jeg vil gerne sige om de to første af disse lovforslag, at der ikke er noget i dem, som jeg har noget særligt at indvende imod. Vi kan fra venstres side, da de er en naturlig konsekvens af vor ansøgning om optagelse i Fællesskaberne, tiltræde de ændringer, der foreslås. Der sker heller ikke nogen afgørende ændringer i salget fra stalddør, så vidt jeg har forstået. Det gælder principielt alle disse 5 forslag, at en af de

[Karlskov Jensen.]

bestemmelser, der havde interesse i den forbindelse, nemlig de forhøjede hjemmemarkedspriser, falder væk ved dansk tilslutning, sådan at vi for så vidt bliver friere stillet i den forbindelse. Men da der i de to første lovforslag er søgt bemyndigelse til at fastlægge de nærmere regler for hjemmemarkedssalget, kunne jeg alligevel have lyst til at spørge landbrugsministeren, hvordan han havde tænkt sig at administrere det. Jeg håber, vi under udvalgsarbejdet kan få nærmere oplysning om det, sådan at vi dog får en fornemmelse af, hvilke tanker ministeren gør sig på det område, for det vil stadig væk være et vigtigt område.

Med hensyn til lovforslaget om handel med smør og fremmede landbrugsprodukter har jeg også et par enkelte bemærkninger. Konsekvensen er den samme her, og det skal jeg ikke opholde mig ved. De bestemmelser, der medfører, at forbuddet imod eksport af ikke-lurmærket smør ikke kan opretholdes over for medlemslandene, må vi naturligvis acceptere, for jeg forstår, det er et led i den frie samhandel, der skal være mellem landene. Derfor vil det være en diskriminering af importeret europæisk smør, om vi krævede lurmærket opretholdt. Men jeg vil alligevel gerne spørge, om det betyder, at der skal lempes i kriterierne for tildeling af retten til at benytte lurmærket, og om der ikke for dansk produceret og eksporteret smør kan opretholdes de samme kriterier, sådan at vi kan sikre den høje kvalitet og garantere importører og forbrugere den samme høje kvalitet af smør fra Danmark, som vi har gjort hidtil. Det er jo sådan, at i fællesmarkedet har man minimumspriser, som ikke gerne skulle have større interesse for os — og det tror jeg heller ikke de får. Men der er sådan set frit slag opefter med hensyn til overpris for høj kvalitet, og dér har vi noget at leve op til og noget at vinde, mener jeg.

I forbindelse med smørloven vil jeg gerne sige, at jeg ved, at man i de bestemmelser, der gælder for restitution fra fællesmarkedets side, har faste kriterier med hensyn til smørfedtindhold. Disse kriterier er fastsat ensidigt, så vidt jeg er orienteret, over for det, vi kalder fersk smør, altså usaltet smør. Jeg kan ikke se andet, end at England og Danmark får visse problemer i denne forbindel-

se. Jeg tror ikke på og håber slet ikke, at vi får brug for restitutioner fra fællesmarkedets side, men det vil alligevel være urimeligt, om man har bestemmelser dér, som er møntet på forhold, der hverken er gældende i England eller i Danmark. Det vil jeg gerne høre lidt om, eventuelt under udvalgsarbejdet.

Principielt kunne jeg nok have lyst til, at sige — i modsætning til socialdemokratiets ordfører for et øjeblik siden — at jeg faktisk synes, vi her har et skoleeksempel på en lovgivning, der partielt har været ændret den ene gang efter den anden, og som allerede før de her foreslåede ændringer er rodet og uoverskuelig. Jeg kan knap forstå, at det skulle være så vanskeligt at bringe orden i en lov, når man foretager revisioner af den. Jeg synes altså, mere overskuelighed ville være ønskelig, men vil alligevel gerne på venstres vegne anbefale forslaget. Så kan vi se på nogle af disse spørgsmål under udvalgsarbejdet.

Det fjerde lovforslag, forslaget om ændring af lov om tilvirkning og forhandling m. m. af ost, skal jeg ikke sige noget om. Det er kun en helt naturlig konsekvens af, at vi i fremtiden i smelteostefabrikationen ikke er henvist alene til dansk produceret ost, men også har mulighed for at benytte ost, der er produceret i de andre fællesmarkedslande.

Endelig har vi lovforslaget om ændring af loven om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter m. m. Også her er det en tilpasningslov, det drejer sig om.

Der er enkelte punkter, jeg gerne vil høre lidt om. I den foreslåede § 1, stk. 3, søger landbrugsministeren bemyndigelse til at fastsætte bestemmelser om, at tilladelse og autorisation ikke kræves, hvor det drejer sig om ind- og udførsel af mindre partier af æg. Det er ikke udførslen, der bekymrer mig, det er indførslen, der bekymrer mig en smule her. Selv om „mindre partier“ er et vidt begreb, så er det i og for sig heller ikke omfanget der bekymrer mig, men har vi nogen sikkerhed for, og kan landbrugsministeren garantere os for, at man vil administrere dette på en sådan måde, at vi ikke løber en risiko for indslæbning af fjerkræpestmitte? Man har jo i Holland og England haft meget omfattende angreb af denne sygdom, og det har kostet enorme beløb for

[Karlskov Jensen.]

de lande. Vi har nogenlunde holdt os fri herhjemme, og vi skulle nødigt åbne en vent til — den være aldrig så lille, for det kan jo dreje sig om æg af prydøns, og det kan for den sags skyld dreje sig om æg af fasaner og agerhøns og andet, der ikke har nogen praktisk betydning for landbruget — som kan indebære en risiko. Jeg vil gerne være sikker på, at der ikke åbnes mulighed for noget sådant.

Det andet forhold, jeg gerne vil drage frem, vedrører den foreslåede § 1, stk. 7. Her overlades det til ministeren af fastsætte bestemmelser om omfanget af og betingelserne for ægproducenternes salg direkte til forbruger, altså salg ved stalddøren. Det er jo en meget omfattende bemyndigelse, når vi ikke har nogen holdepunkter for, efter hvilke synspunkter det vil blive administreret. Som jeg sagde før, falder hjemmemarkedsafgifterne jo væk, og det vil sige, at nogle af de momenter, der ligger bag de hidtidige bestemmelser, på den måde fjernes. Vi vil gerne høre lidt nærmere om i udvalget, hvordan man havde tænkt sig at administrere denne bemyndigelse.

Der er et tredje spørgsmål, jeg også gerne vil vide lidt om i udvalget. Det vedrører den voldgift, der nu indføres som ankeinstans vedrørende statskontrollens udøvelse af kontrolvirksomheden. Jeg vil gerne vide, hvordan denne ankeinstans tænkes sammensat. Det får formentlig ikke nogen større betydning, men principielt har det dog en vis interesse.

Generelt vil jeg gerne sige, at jeg håber ikke, der i loven i dens helhed efter disse ændringer vil være noget, der hindrer, at vi fra dansk side kan gå et skridt længere med hensyn til at sikre og garantere kvaliteten også på dette vigtige område over for forbrugerne og importørerne. En høj og stabil kvalitet er jo en væsentlig forudsætning for økonomien. Jeg tænker bl. a. på de planer, man fra ægekspertudvalgets side har arbejdet med, hvor man tilstræber en ubrudt kølekæde fra producenten, afhentningsvog-

nen over engroshandelen og detailhandelen ud til forbrugerens køleskab. Jeg synes, det er væsentligt, at der gives os sikkerhed for, at vi ikke hæmmes i vore bestræbelser for at lægge os fast på en kvalitet, der kan garanteres at være af meget høj standard.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne på venstres vegne tilsige en velvillig udvalgsbehandling, ligesom vi til sin tid vil give tilslutning til forslaget.

**Erik Hansen:** Jeg skal ikke komme med mange bemærkninger om de tre af lovforslagene. Det drejer sig om lovforslaget vedrørende forhandling, udførsel og indførsel af fjerkræ, lovforslaget om udførsel og indførsel af kaniner og lovforslaget om forhandling af ost, herunder smelteost. Det er lovforslag, der ganske ligger på linje med de tidligere lovforslag, vi har behandlet her i dag, og som efter min og mit partis opfattelse ikke medfører nogen særlige komplikationer.

Jeg vil derimod gerne gøre et par bemærkninger til lovforslaget vedrørende handel med smør og fremmede landbrugsprodukter. Her ophæver man, som tidligere ordførere har været inde på, restriktionerne mellem landene, og vi åbner her for vores vedkommende for import til Danmark af smør af udenlandsk oprindelse. Det giver en anden stilling, det giver ligesom et sus udefra. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at nogle af de bestemmelser, der falder væk, stammer fra 1911 — en fjern fortid. Man nævner, at de særlige bestemmelser om produkter af islandsk oprindelse og dansk-vestindiske varer skal udgå af denne lovgivning. Det er ligesom et pust fra en fjern og i et vist omfang også en glørværdig fortid, som vi her tager afsked med. Vi åbner altså for smør af udenlandsk oprindelse, og vi må se, at det lurmærke, som vi hidtil har troet var det eneste, der kunne sættes på smør, som var værd at sætte på et bord, ligesom får et lille hak. Jeg tror nok, der kan være grund til i udvalget at drøfte, som andre har været inde på, problemerne om-

[Erik Hansen.]

kring lurmærkning og de kriterier, efter hvilke lurmærket skal bruges i fremtiden. Jeg tror, der er mange, der har haft den opfattelse, at her går noget tabt, som vi i og for sig skulle have beholdt.

Må jeg sige om det sidste af lovforslagene, der drejer sig om udførsel og indførsel af æg og ægprodukter, at nok er det også i et vist omfang skåret over samme læst som de foregående lovforslag — der er ikke megen forskel, det drejer sig om at give autorisation til dem, der behandler æggene, til ægpakkerierne, og det gælder om at få stadfæstet en kontrol — men der kommer alligevel noget ret skelsættende til sidst. Nu har vi her i landet, siden vi fik hjemmemarkedsordningen, med skiftende held haft en begrænsning af det såkaldte salg ved stalddøren. Det drejer sig naturligvis både om fjerkræ og om æg. Efter de skærpede bestemmelser, vi fik for et år eller halvandet siden, hvorefter man ikke må slå et skilt op ude ved hækken, hvor der står „Æg sælges“, så synes jeg faktisk, vort landskab er blevet mere malerisk. Det er mere varieret, efter at vi har fået den bestemmelse, at man ikke kan nøjes med at skrive „Æg sælges“. Nu ser vi høns malet på skilte, i den største fjerpragt og velfodrede, man ser høns, der lægger æg, man skriver på skiltene „Pas på hønsene“, og så ser man nedenunder nogle velfodrede høns, så ingen er i tvivl om, hvor man kan købe æg og høns.

Hvis nu ministeren tænker på, at han med den bemyndigelse, som han her søger om, vil have ret til at fastholde disse maleriske skilte ved landevejen, så vil jeg næsten sige, at jeg er sindet at give ministeren denne bemyndigelse. Men jeg har ministeren mistænkt for, at det ikke er et udslag af, skal vi sige folkekunst, at han søger denne bemyndigelse. Det er min opfattelse, at han søger den for ligesom at have den trumf i baghånden, at det kan godt ske, man skulle genoplive de gode gamle dage, hvor salget af høns og æg skulle foregå, hvis man gjorde det i stor udstrækning, enten i dagningen — bedst i dagningen — eller efter mørkets frembrud. Jeg tror, der her er noget, der er problematisk. Når man ikke mere har behov for at opretholde forbudet mod stalddørsalg, specielt når det drejer sig om fjerkræ-

sektoren, så tror jeg, man skal være forsigtig med at have ministertanker i baghovedet om, at man måske alligevel skulle opretholde det.

Vi er nået dertil rent praktisk, at en lang række små fjerkræproducenter simpelt hen ikke kan komme af med deres ægprodukter til ægpakkerierne og til dem, der forhandler dem, fordi disse siger: småpartier kan vi ikke tage imod. Det er vel årsagen til, at vi har disse 800-1000 virkelige fjerkræavlere, hvoriblandt én jo er særdeles kendt her i selskabet.

Jeg tror derfor, man skal være opmærksom på, at her skal man fastholde principerne, hvis man på nogen måde kan det, og lade lovgivningen blive så liberal som muligt, lade folk sælge deres æg. Der bliver talt om sorte æg, som jeg ser at dagbladet Jyllands-Posten er inde på i dag. Det er ikke sorte æg, for det er jo ikke forbudt at sælge æg, når man holder sig til et begrænset omfang og man ikke annoncerer med det. Men det er alligevel sådan, at når der sælges æg fra stalddøren, så føler de fleste alligevel, at det ikke er helt hvide æg; det er, ligesom de er lidt plettede. Jeg synes, det er rimeligt, hvad man her foreslår; men hvad ministeren måske har i bagtankerne, var vi nogle stykker, der var interesserede i at høre lidt nærmere om senest i udvalget.

Med disse bemærkninger skal jeg på det radikale venstres vegne anbefale lovforslagene og tilsige dem velvillig behandling i udvalget.

**Morten Lange:** Jeg går ud fra, at der i partiet venstre er skælven i dag, da vi behandler loven om slagtning, forhandling, udførsel og indførsel af kaniner. Sidst vi havde den til behandling, var der to af partiets udmærkede medlemmer, der hoppede af, medens vi hernede stod og snakkede om muligheden for stemping af hele partiet. Jeg ved ikke, om der foregår lignende dramaer i dag. I hvert fald må jeg for mit eget vedkommende sige, at jeg anser lovforslaget om ændring af lov om slagtning, forhandling, udførsel og indførsel af kaniner for at være noget af det mest udramatiske, jeg kan forestille mig. Jeg undrer mig lidt over, at det overhovedet er en virksomhed, der er lovgivning værd. Kaninbøf er jo ikke en af

[Morten Lange.]

de storer varer, og det er vel nok i det hele taget et spørgsmål, om vi nødvendigvis skulle have lovgivning på et så begrænset område. Jeg kan altså undtagelsesvis ikke hidse mig op til at sige noget som helst principielt om dette meget lille og beskedne lovforslag, som efter min opfattelse ikke har nogen større betydning.

Det er noget mere interessant at komme ind på lovgivningen vedrørende fjerkræ. Nu er der vel grund til at tro, at denne lovgivnings betydning bliver væsentlig svækket, for efter hvad der foreligger nu, synes fjerkræpriserne i Fællesskaberne at være lidet attraktive, så man kan vel gå ud fra, at dansk fjerkræavl var en meget spændende bølge på eksportmarkedet på et tidspunkt, men at det nok er mindre sandsynligt, at man kommer ind i en større produktion. Det er vel derfor et spørgsmål, om vi ikke skulle se alle disse love i et nyt lys, om vi ikke snarere skulle indstille os på, at fjerkræ var noget, som vi fremstillede til det danske hjemmemarked primært, og derfor nøjes med en lidt mindre eksportpræget lovgivning.

Det kommer især efter min opfattelse frem i spørgsmålet om handel med æg, hvor jeg er ganske enig med den sidste taler i hans ønske om, at vi får større mulighed for at købe det, som jeg nu med min farvesans kalder for brune æg, ved beskedne småhandlere. I øjeblikket har man nærmest indtrykket af, at æghandel ude omkring i provinsen fortrinsvis er tilrettelagt for analfabeter, for der må ikke stå „Æg sælges“, men der må altså godt være billeder. Jeg synes snarere, vi skulle nå frem til, at en sådan handelsform blev legitim, således at det blev en af de fornuftige ting, som hørte med til landlivet og hjemmelivet, at man gik hen til A. Jensen, husmand, og købte sine æg. Det vil ikke vare ret længe, før han ryger ud af branchen, hvis æggene er rådne, for man ville vide nøjagtigt, hvilken handler der snød én, hvilket er en fordel. Hvis ministeren vil fastsætte bestemmelser i henhold til dette lovforslag, som i videst muligt omfang fremmer muligheden for den private handel med æg ude omkring på landet hos producenterne, så vil dette forslag være et fremskridt, men efter alt, hvad jeg kan se på den

måde, lovbestemmelsen er formuleret på, så er meningen nærmest den modsatte. Derigennem har jeg altså fået lejlighed til at sige noget bekymrende om den også.

Lovforslaget om handel med smør rejser nok et ganske alvorligt problem. Vi får jo, som det er blevet sagt eller næsten sagt, et hak i vores lur, og det er egentlig meget bekymrende, ikke alene for smørrets vedkommende, men også, fordi det åbenbart må være sådan på de øvrige landbrugsområder, at en fast, standardiseret enhedsmærkning af alle de danske eksportvarer inden for en bestemt type vil ikke kunne tillades inden for Fællesskaberne. Vi har jo ellers været mange, der mente, at det var en god idé, hvis vi kunne blive enige om et standardmærke for dansk blå ost og et standardmærke for danske skinker, og hvad man ellers kunne finde frem til, som virkelig var et kontrol- og kvalitetsmærke. Mit indtryk af dette hak i luren er, at den slags enhedsmuligheder er det sket med i Fællesskaberne. Jeg vil være lykkelig, hvis ministeren kan forklare mig, at jeg har taget fejl, men jeg synes, det ser ud, som om jeg ikke har taget fejl.

Der er et andet spørgsmål, jeg vil nævne i denne forbindelse, og det er spørgsmålet om udenlandsk honning, som vi åbenbart i videre udstrækning end tidligere skal give mulighed for at indføre. En af de tidligere talere nævnte spørgsmålet om pest hos fjerkræet, og jeg vil her nævne forekomsten af bipestinfektion i importeret honning, som, efter hvad der er oplyst for mig, kunne gøre det rimeligt, om vi i stedet for at affatte reglerne som i § 1, nr. 10, i lovforslaget om handel med smør og fremmede landbrugsprodukter affattede reglerne sålunde, så udenlandsk honning kun kunne importeres, hvis den var forsynet med absolut garanterende plomber mod bipest og mange andre ting, eller at man eventuelt for en periode slet ikke måtte importere udenlandsk honning. Jeg har indtryk af, at det er en ret stor kalamitet for de danske biavlere, som selv har fået nogenlunde bugt med bipesten, og jeg har altså indtrykket af, at dette lovforslag vil virke i modsat retning af de bestemmelser, man kunne ønske sig.

I det hele taget ser jeg meget lidt at glæde mig over på vejen. Det er jo sådan, at vores

[Morten Lange.]

tillæmpning til Fællesskaberne i al almindelighed er bekymrende, og det går igen lovforslag for lovforslag.

Jeg synes dog ikke, jeg kan undlade at nævne til sidst en ganske bestemt paragraf, som virkelig hører til den slags, man må læse med omhu. Det drejer sig om den foreslåede § 1 i forslaget om æg og ægprodukter, hvori det fastslås helt kategorisk, at forhandlingen af disse produkter skal ske efter reglerne i denne lov og i de forordninger, der er fastsat i De europæiske Fællesskaber om handelsnormer for æg. Jeg går ud fra, at det må fortolkes sådan, at det er en hvilken som helst forordning, som er fastsat eller måtte blive fastsat, og som man altså skal se at få fat i for at finde ud af, om man går hen og bliver lovbruder. Jeg synes, det er en meget letsindig form for lovgivning i en tillægsparantes. Det er åbenbart noget, vi må indstille os på er god fællesmarkedsskik. Det er en ganske usædvanlig dårlig lovsik.

**Landbrugsministeren (Ib Frederiksen):**

Som et par af talerne har været inde på, er vi altså gået lidt længere end det, der var EF-relevant, idet vi har foreslået slettet nogle bestemmelser om Island og de dansk-vestindiske øer. Som bekendt blev Island republik i 1944, og hvis jeg husker ret, solgte vi de danske vestindiske øer i 1917. Det har foranlediget os til at tage disse ændringer med, og det håber jeg ikke bekymrer hr. Morten Lange i alt fald.

Om bier og de mere teknisk prægede spørgsmål, der er stillet, vil jeg gerne give besvarelser i udvalget, for at besvarelserne kan blive så korrekte og fyldestgørende som muligt.

Hr. H. C. Toft spurgte til det nedsatte interministerielle udvalg, der skulle arbejde videre med en finjustering af sagsområderne inden for levnedsmiddellovgivningen i bred forstand. Jeg skal bare lige for en ordens skyld sige, at det er nedsat på foranledning af økonomi- og budgetministeren.

Ellers har der gennemgående jo været megen velvillighed, og den takker jeg for. Et meget gennemgående spørgsmål har været salg fra stalddøren. Hr. Erik Hansen nævnedes noget om skilte i forskellig udformning. Her kunne jeg fristes til som en sidebemærkning at sige, at skiltning hører vist

nok hjemme under fredningsplanudvalgenes regie. Det, jeg har tænkt på med denne bemyndigelse — det er jo gennemgående bemyndigelseslove — er, at salget fra stalddøren direkte til de mennesker, der ønsker at påtage sig den ekstra udgift at køre en tur ud på landet og hente æggene, absolut bliver frit. Det, der er tænkt på, er i givet fald salg fra producenter til pensionater og restauranter o. lign. for at få lidt harmoni i den såkaldte beskyttelse af forbrugerne. Jeg føler ikke, at jeg fra denne plads skal tage stilling til spørgsmålet om de friske æg og den korteste vej, som hr. Karlskov Jensen var inde på. Om den opbygning, man har inden for ægbranchen — og specielt den, man er ved at udbygge — vil jeg gerne sige som min personlige mening, at den sikrer forbrugerne æg i den absolut bedst mulige kvalitet, men jeg erkender naturligvis, at hvis man ønsker æg af forskellige farver osv., så har man bedre muligheder for det, hvis man tager ud forskellige steder i landet og køber dem.

**H. C. Toft:** Jeg forstod egentlig ikke landbrugsministeren, når han gav udtryk for her, at det, han tænkte på i forbindelse med bemyndigelsen til landbrugsministeren til at fastsætte kvanta og betingelser for salg af æg fra stalddøren, det er pensionater og restauranter o. lign. Så vidt jeg forstår lovgivningen, kan man slet ikke det i dag; det er forbudt i dag. Heri ligger altså ingen begrundelse for den bestemmelse, hvorefter ministeren kan fastsætte bestemmelser om betingelserne for stalddørssalg og det solgte kvantum, altså en bestemmelse i henhold til hvilken ministeren kan sige: man må kun køre ud og købe 5 æg ad gangen. Jeg kan ikke se, der er noget grundlag for bestemmelsen, når ministeren har den opfattelse, at det kun drejer sig om pensionater og restauranter, for salg til disse er efter min opfattelse forbudt i henhold til lovgivningen i forvejen.

**Karlskov Jensen:** Fra hr. Morten Langes side blev der givet udtryk for, at vi var afskåret fra at benytte lurmærket fremover. Jeg har da læst forslaget sådan, at man kan blot ikke opretholde et forbud mod udførsel af smør, der ikke er lurmærket. Vi har jo haft det sådan hidtil, at smør, der ikke var

[Karlskov Jensen.]

lurmærket, kunne ikke udføres. Jeg forstår lovændringen på det område sådan, men jeg vil gerne have det bekræftet eller afkræftet, at vi kan godt opretholde lurmærket for dansk smør, men man kan ikke gøre eksport af smør fra Danmark betinget af lurmærket. Det vil f. eks. sige, at smør kan importeres fra de andre fællesmarkedslande og reeksporteres, hvilket man ikke har kunnet gøre hidtil.

Det andet, jeg gerne ville sige, har også relation til det, som navnlig hr. Morten Lange var inde på, spørgsmålet om stalddørsalg. Jeg er ikke uenig i, og det gav jeg også udtryk for før, at der sker en lempelse på de områder; det kan man gøre nu, fordi hjemmemarkedsafgifterne og de forhøjede hjemmemarkedspriser falder væk. Men man skal ikke glemme i den forbindelse, at det spørgsmål har også relation til den sundhedsmæssige kontrol; man skulle jo nødig få det indtryk — det kunne man næsten få, af hr. Morten Langes indlæg her — at bare man købte dem direkte fra møddingen eller fra stalddøren, så var kyllinger og æg perfekte, mens der skulle være tale om en ringere kvalitet, når man købte i handelen, hvor der er tale om dyrlægekontrolleret fjerkrækød og kontrollerede æg.

**Erik Hansen:** Jeg vil gerne takke ministeren for bemærkningen om, at der i og for sig ikke var tanke om at forsøge at stramme noget, som ikke var nødvendigt mere. Jeg tænker her på hjemmemarkedsordningen, og jeg forstår på ministeren, at når hjemmemarkedsordningen falder væk, så er der intet grundlag for at opretholde restriktioner i vidt omfang.

Jeg vil gerne gå et lille stykke videre end ministeren. Jeg nævnte problemet med de små producenter, som på grund af det lille kvantum æg, de producerer, ikke kan komme af med æggene, fordi ægpakkerierne og æghandlerne ikke vil tage disse småkvanta. De kan jo ikke spise æg hver gang de går til bords, selv i de bedrifter. Her er der nok et vældigt behov for en lidt mere vidtgående liberalisering. Hvad skulle der i grunden være til hinder for, at man sagde: man kan selvfølgelig få lov til at hente æggene ved stalddøren — måske også til den, som har et par stykker på kost, nu blev pensionaterne jo

draget ind i det — men der findes jo producenter, som bor så afsides, at nogle skilte ved vejene virker ikke, for der kommer sjældent folk på de veje andre end dem selv, og sådanne producenter måtte have ret til at levere æggene til nogle faste aftagere til privat forbrug. Det har vi jo kendt tidligere i vidt omfang, og det kender man i mange andre lande. Jeg tager dette frem, simpelt hen fordi det er et vældigt problem for en lang række småproducenter, at de på grund af nydannelserne ikke kan komme af med æggene.

**Morten Lange:** Jeg tror, hr. Karlskov Jensen må have misforstået det, jeg sagde om lurmærket. Jeg var fuldstændig klar over, at vi kunne fortsætte med at lurmærke det smør, vi havde lyst til, men vi kan altså bare ikke gøre det, som er vor egentlige lyst, nemlig at fastsætte, at alt eksportsmør fra Danmark skal være lurmærket. Vi må finde os i det, hvis rogen finder på, at de vil have det mærket med palmekerner eller andre interessante sirater. Det førte jeg lidt videre ved at spørge — jeg håber, jeg får en afklaring på det spørgsmål — om det ikke i realiteten betyder, at vores gamle, kære plan om at få lavet virkelige danske standardprodukter med en ensartet mærkning forsvinder i Fællesskabets herligheder. Det forekommer mig at være en meget betænkelig konsekvens.

Hr. Karlskov Jensen var sådan halvvenlig over for det „lille“ salg af æg og kyllinger, men nævnte de sundhedsmæssige problemer. Jeg holdt mig til æggene, hvor disse problemer er væsentlig mindre. Jeg kan godt se, at der er en lang række problemer med de mere eller mindre velholdte høns, man kan skaffe sig, men æggene er i hvert fald i den grad velindpakkede fra Vorherres eller hønens side, at de kontaminationschancer, der forekommer, formodentlig er sådanne, som man som bruger selv kan opdage, hvis man ikke hører til den slags brugere, der foretrækker rådne æg — de findes jo også.

**Landbrugsministeren (Ib Frederiksen):** Både hr. H. C. Toft og hr. Erik Hansen rejste spørgsmål vedrørende den foreslåede § 1, stk. 7, i ægloven, og jeg er villig til at drøfte i udvalget, om vi kan finde frem til en for-



## [Landbrugsministeren.]

nuftig ordning. Det, lovforslagene i al almindelighed tilsigter — og det gælder også smørloven — er, at man skal skabe ensartede betingelser for producenterne, når vi kommer i fællesmarkedet. Hvis man ønsker at diskutere enkeltheder, vil jeg være velvilligt indstillet heroverfor. Jeg vil bare gerne sluttelig sige, at vi skal jo også tage hensyn til beskyttelsen af forbrugerne i forbindelse med salg af fødevarer. Det sigte må vi ikke glemme.

Hermed sluttede forhandlingen.

*Lovforslagenes overgang til anden behandling*  
vedtoges uden afstemning.

**Første næstformand (Grete Hækkerup):**  
Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Boligudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af lov om ejerlejligheder og forslag til lov om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene. Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 29. februar kl. 13.30 med følgende dagsorden:

1) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om konsulære forbindelser.

2) *Anden behandling af:*

Forslag til finanslov for finansåret 1. april 1972-31. marts 1973.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om udnyttelse af sten, grus og andre naturforekomster i jorden og på søterritoriet.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om kontinentalsoklen.

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af postloven.

6) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om salg af frugt og gartneriprodukter ved frivillig offentlig auktion og forslag til lov om handel med frø, såsæd, læggekartofler og planter.

7) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om sortering af råtræ, der forhandles under visse betegnelser.

8) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om handel med foderstoffer. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

9) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om slagtning, forhandling, udførsel og indførsel af fjerkræ m. v. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber),

forslag til lov om ændring af lov om slagtning, forhandling, udførsel og indførsel af kaniner. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber),

forslag til lov om ændring af lov om handel med smør og fremmede landbrugsprodukter. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber),

forslag til lov om ændring af lov om tilvirkning og forhandling m. m. af ost. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber) og

forslag til lov om ændring af lov om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter m. m. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste første næstformand til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 14.30.

### 59. møde.

Tirsdag den 29. februar kl. 13.30.

Første næstformand (*Grete Hækkerup*): Fra medlem af folketinget *A. C. Normann*, der har haft orlov på grund af sygdom, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 1. marts d. å. atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Paul Elmholt*s, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

I skrivelse af 24. ds. meddeler ministeren for offentlige arbejder, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

*Forslag til lov om videreførelse af Køgebugtbanen fra Vallensbæk til Køge.*

I skrivelse af gårs dato meddeler statsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

*Forslag til lov om dronning Margrethe den Andens civilliste*

og  
*forslag til lov om årpenge for dronning Ingrid.*

I skrivelse af gårs dato meddeler socialministeren, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

*Forslag til lov om ændring af lov om husmoderafløsning og hjemmehjælp. (Om udskydelse af revision),*

*forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af grundbeløb m. v.),*

*forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Forhøjelse af ydelser),*

*forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Forhøjelse af grundbeløb m. v.)*

samt

*forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister. (Tilsyn, refusion, forhøjelse af beløb til personlige fornødenheder).*

I skrivelse af 25. ds. meddeler handelsministeren, at han ønsker at tage sit den 19. januar 1972 fremsatte lovforslag, *forslag til lov om ændring af lov om forhyring og mønstring af skibsmandskab. (Ændring med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber)* (lovforslag nr. 84), tilbage. Ønsker nogen at optage dette forslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er lovforslaget bortfaldet.

Medlemmer af folketinget *Svend Haaugaard*, *Dagmar Andreassen*, *Gunner Baunsgaard*, *Erik Hansen*, *Skovmand* og *Stinus* har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til boligministeren:

„Hvilken målsætning har regeringen for lands- og egnsplanlægningen, og hvordan indgår hensynet til specielt miljøforhold og landsbysamfundets fortsatte eksistensmuligheder i denne målsætning?“

Det er meddelt mig, at *Johan Nielsen* ønsker at udtræde af lønningsudvalget. Til at indtræde i nævnte udvalg i stedet for *Johan Nielsen* har vedkommende gruppe udpeget *Jørgen Peder Hansen*, som herefter er valgt.

Medlem af folketinget *Nathalie Lind* har meddelt mig, at hun ønsker til arbejdsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren opretholde den diskrimination over for selvstændige erhvervsdrivende, der følger af, at en erhvervsdrivendes ægtefælles ret til arbejdsløshedsunderstøttelse begrænses tidsmæssigt?“

Medlem af folketinget *Anker Jørgensen* har meddelt mig, at han ønsker til arbejdsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Ager ministeren at stille forslag til ændring af arbejderbeskyttelseslovens bestemmelser om sikkerhedsrepræsentanter, som kan give disse større tryghed i ansættelsen, således at de mere effektivt kan varetage lønmodtagernes sikkerhedsmæssige interesser?“

Medlem af folketinget *Tastesen* har meddelt mig, at han ønsker til forsvarsministeren at stille følgende spørgsmål: